

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 8C/156/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112210135
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8112210135.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Prešove samosudkyňou JUDr. Eliškou Wagshalovou v právnej veci žalobcu: CASH COLLECTORS SK s.r.o., so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava, IČO: 44 703 015, právne zastúpeného Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava, IČO: 36 856 584, proti žalovaným: 1. J. A., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom F. XXX, R. Q. T. a 2. Z. A., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom S. XX, R., obaja zastúpení opatrovníčkou Elenou Orokockou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Vranov nad Topľou, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, právne zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom v Stropkove, Nám. SNP 7, o zaplatenie 10.433,18 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

súd žalobu **z a m i e t a**,

o trovách konania rozhodne do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa XX.XX.XXXX proti žalovaným domáhal zaplatenia 10.433,18 € s príslušenstvom. Svoj žalobný nárok odôvodnil tým, že žalovaní s právnym predchodcom žalobcu dňa XX.XX.XXXX uzatvorili zmluvu o úvere, na základe ktorej im právny predchodca žalobcu poskytol úver vo výške 6.663,78 €. Žalovaní sa zaviazali splácať úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 94,14 €, pričom dátum splatnosti prvej splátky bol určený dňom XX.XX.XXXX a konečná splatnosť úveru bola určená dňom XX.XX.XXXX. Zmluvné strany si dohodli poplatok za poskytnutie úveru vo výške 132,78 € a poplatok za správu úveru vo výške 1,66 € mesačne. Výška úrokovej sadzby ako odplaty za poskytnutý úver bola dohodnutá vo výške 11,10 % ročne, RPMN vo výške 5,58 %. Žalovaní sa dostali so splácaním do omeškania. Právny predchodca žalobcu ich na túto skutočnosť upozorňoval a vyzýval na úhradu ich splatných záväzkov. Právnemu predchodcovi žalobcu tak vznikla pohľadávka voči žalovaným na sumu v celkovej výške 10.433,18 €, pričom táto suma pozostáva z istiny úveru po splatnosti vo výške 9.512,34 € a úrokov z omeškania nezaplatených splátok vyčíslených od prvého dňa omeškania do dňa postúpenia pohľadávky, t. j. do 26.10.2010 na sumu 920,84 €.

Zmluvou o postúpení pohľadávok číslo XXXX/XXXX/CE pôvodný veriteľ Slovenská sporiteľňa a.s. postúpil pohľadávku na spoločnosť Havel, Holásek & Partners. Pôvodný veriteľ postúpenie pohľadávky žalovaným oznámil doporučeným listom zo dňa XX.XX.XXXX. Spoločnosť Havel Holásek & Partners zmluvou o postúpení pohľadávok uzatvorenou dňa XX.XX.XXXX postúpil pohľadávku na žalobcu. Túto skutočnosť oznámil žalovanej v 1. rade dňa 03.XX.XXXX a žalovanému v 2. rade dňa XX.XX.XXXX a zároveň ich vyzval na okamžitú úhradu pohľadávky. Žalobca listom zo dňa XX.XX.XXXX žalovaných upozornil na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ak žalovaní neuhradia zmeškané splátky v

stanovenej lehote 15 dní. Žalovaní omeškané splátky v stanovenej lehote neuhradili. Žalobca následne listom zo dňa XX.XX.XXXX v súlade s ustanovením článku 7. 6 Všeobecných obchodných podmienok vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a to ku dňu XX.XX.XXXX a vyzval žalovaných na uhradenie celej pohľadávky do troch dní od doručenia vyhlásenia mimoriadnej splatnosti. Žalovaní pohľadávku neuhradili, preto sa žalobca domáhal svojho práva súdnou cestou.

Platobný rozkaz vydaný dňa XX.XX.XXXX pod č.k. XX N. K. XX/XXXX - 28 sa žalovanému v 2.rade nepodarilo doručiť do vlastných rúk, preto ho súd uznesením zo dňa XX.XX.XXXX, č.k. XC XXX/XXXX-74 zrušil.

Súdu sa zásielky určené žalovaným v 1. a 2. rade nepodarilo doručiť na známu adresu, ich pobyt súdu nie známy, preto im súd postupom podľa § 29 ods. 2 O.s.p. ustanovil v konaní opatrovníčku.

Podaním zo dňa XX.XX. XXXX vstúpil do konania na strane žalovaných vedľajší účastník - Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov 5, 08001 Prešov, IČO: 42 176 778. Súd uznesením zo dňa XX.XX.XXXX pripustil do konania vedľajšieho účastníka na strane žalovaných v 1. a 2. rade.

Vedľajší účastník prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dňa XX.XX.XXXX považuje za nekalú obchodnú praktiku zo strany žalobcu, ktorý nie je držiteľom bankového povolenia v zmysle zákona o bankách, čo v konečnom dôsledku znamená, že žalobca nemôže spravovať takzvaný živých úver, teda ani vyhlasovať mimoriadnu splatnosť takéhoto úveru.

Slovenská sporiteľňa a.s. Bratislava na žiadosť súdu vo svojom oznámení zo dňa XX.XX.XXXX uviedla, že zo strany Slovenskej sporiteľne a.s. nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru vzniknutého zo zmluvy o splátkovom úvere číslo XXXXXXXXXXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX uzatvorenej medzi Slovenskou sporiteľňou a.s., ako veriteľom a odporcom ako dlžníkom.

Národná banka Slovenska dňa XX.XX.XXXX v odpovedi na žiadosť súdu o poskytnutie odborného stanoviska k otázke, či má žalobca povolenie NBS na poskytovanie a správu nezosplatených úverov poskytovaných fyzickým osobám bankami, či správa poskytnutého úveru, ktorý nebol zosplatený, podlieha bankovému povoleniu v zmysle zákona o bankách a či je možný prevod takéhoto nezosplateného úveru zmluvou o postúpení pohľadávky z banky na tretí subjekt, ktorý nemá postavenie banky a nemá bankové povolenie na vykonávanie tejto činnosti uviedla, že NBS neudelila žalobcovi povolenie na poskytovanie a správu nezosplatených úverov. Ďalej uviedla, že žalobca nie je oprávnený podnikáť v oblasti poskytovania úverov. Je potrebné rozlišovať medzi poskytovaním úverov a správou úverov. Správu úveru si väčšinou vykonávajú samotní veritelia a odmena - poplatok za správu úveru je súčasťou príslušenstva úveru. Nerozlišuje sa medzi správou úveru pred splatnosťou a po splatnosti, respektíve vyhláseného za splatný. Správa poskytnutého úveru nie je samostatnou bankovou činnosťou podľa § 2 zákona o bankách a nepodlieha bankovému povoleniu podľa zákona o bankách. Ide o súčasť bankovej činnosti poskytovanie úverov. K možnosti prevodu nezosplateného úveru zmluvou o postúpení pohľadávky z banky na nebanku NBS uviedla, že zákon o bankách upravuje a pripúšťa možnosť banky postúpiť pohľadávku z úveru podľa § 92 ods. 8 , ak je dlžník v omeškaní a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Postúpenie pohľadávky sa riadi ustanoveniami občianskeho zákonníka a to aj pri absolútnych obchodoch, čo sú úverové obchody. Pri odstúpení práv zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa postupuje podľa občianskeho zákonníka. Zmluva o postúpení pohľadávky, ktorá by bola uzavretá v rozpore s ustanovením § 525 ods. 2 občianskeho zákonníka je absolútne neplatným právnym úkonom. Návrh na určenie neplatnosti môže podať aj dlžník, ak preukáže, že má na tomto určení naliehavý právny záujem. Išlo by o prípady, ak by sa zmenou veriteľa obsah pohľadávky zmenil v neprospech dlžníka spotrebiteľa, alebo, ak by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom. NBS nie je oprávnená posudzovať možnosť prevodu takéhoto úveru zmluvou o postúpení pohľadávky z banky postupcu na tretí subjekt postupníka, ktorý nemá postavenie banky a nemá bankové povolenie na vykonávanie tejto činnosti. Dispozícia pohľadávkou banky nie bankovým obchodom v zmysle zákona o bankách, ale je obchodom banky, vzniknutým v súvislosti so skorším bankovým obchodom - úverovým obchodom. Ide o spôsob dispozície s majetkovým právom veriteľa, ktorý nie je spojený iba s bankovými obchodmi, ale je všeobecný.

Právny zástupca vedľajšieho účastníka vo svojom písomnom podaní zo dňa XX.XX.XXXX vznesol námietku nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, keďže zmluvu o postúpení pohľadávok považuje za neplatnú s odôvodnením, že v súlade s odborným stanoviskom NBS na žalobcu nemohol byť postúpený takzvaný živý úver, keďže nie je držiteľom bankového povolenia na poskytovanie bankových úverov, teda ani na ich správu, ktorá je súčasťou bankovej činnosti poskytovania úverov, na ktorú je podľa zákona o bankách potrebné bankové povolenie poradu podľa § 7 ods. 1 zákona o bankách. Zároveň teda ani nemôže vyhlásovať ich mimoriadnu splatnosť, keďže nemá oprávnenie na ich poskytovanie. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa XX.XX.XXXX žalobcom vedľajší účastník považuje za právne neúčinné. Predmetom postúpenia z banky na nebankovú môžu byť len splátky úveru, ktoré sú nepretržite viac ako 90 dní po lehote splatnosti. Zároveň musí byť splnená aj podmienka, že banka písomne vyzve svojho klienta na úhradu peňažného záväzku, s ktorým bol v omeškaní nepretržite 90 dní.

Žalobca nepreukázal, že jeho právny predchodca vyzval žalovaných na úhradu ich dlhu potom, čo boli 90 kalendárnych dní v omeškaní so splácaním v zmysle prvej vety § 92 ods. 8 zákona o bankách a nepreukázal ani, že na neho boli postúpené len splatné splátky úveru. Ku dňu postúpenia pohľadávky XX.XX.XXXX dlh vo výške 10.433,18 € nemohol existovať. Takáto pohľadávka predstavuje skapitalizovanú sumu z celkového úveru, ktorý mal trvať do roku 2015. Právny predchodca žalobcu celý úver skapitalizoval bez toho, aby akýmkoľvek spôsobom úverový vzťah ukončil, a následne túto skapitalizovanú sumu postúpil na žalobcu. Právny predchodca žalobcu je oprávnený na žalobcu postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu, ale to by musel úverový vzťah lege artis ukončiť (vyhlásiť mimoriadnu splatnosť) a takýmto spôsobom sa dopracovať k pohľadávke vo výške 10.433,18 €, ktorú následne v súlade so zákonom môže postúpiť aj osobe, ktorá nie je bankou.

Právny predchodca žalobcu však na základe žiadosti súdu celkom jasne uviedol, že mimoriadnu splatnosť predmetného úveru nevyhlásil. Žalobca teda nemohol platne nadobudnúť pohľadávku v takejto výške, keďže úverový vzťah medzi pôvodným veriteľom a žalovanými nebol ukončený. Takýmto konaním by došlo k obchádzaniu zákona o bankách. Taktiež nie je jasné, prečo právny predchodca žalobcu neukončil predmetný úverový vzťah, keď bolo jasné, že žalovaný poskytnutý úver od XX.XX.XXXX žiadnym spôsobom nesplácajú. Po dobu 42 mesiacov boli iba predpisované splátky, úroky a poplatky. Takéto konanie podľa názoru vedľajšieho účastníka smeruje k akumulovaniu pohľadávky o rôzne poplatky a úroky, aj keď je zrejmé, že odporcovia žalovaný úver dlhodobo nesplácajú. Konanie právneho predchodcu žalobcu nie je podľa názoru vedľajšieho účastníka možné považovať za konanie v súlade s dobrými mravmi.

Právny zástupca žalobcu vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa XX.XX.XXXX uviedol, že žalobca má z písomného vyjadrenia NBS zo dňa XX.XX.XXXX za jednoznačne potvrdené jeho stanovisko, že žiaden súhlas NBS na odkúpenie, správu a vymáhanie pohľadávky vyplývajúcej z úveru (zosplateného, alebo nezospalteného) nepotrebovala ani nepotrebuje a je preto oprávneným vlastníkom pohľadávky, a teda aj aktívne legitímovaným v konaní. Postúpenie pohľadávky nie v rozpore s § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Nakoľko si žalobca uplatnil iba pohľadávku zodpovedajúcu sume, ktorú vyčíslila priamo banka ku dňu postúpenia, nemožno ani tvrdiť, že by sa žalovaným postúpením pohľadávky zmenil obsah pohľadávky v ich neprospech.

Z § 92 zákona o bankách nevyplýva povinnosť postúpiť iba takzvaný zosplatnený úver, čo potvrdzuje aj vyjadrenie NBS. Tvrdenie vedľajšieho účastníka, že banka nemôže na nebanku postúpiť pohľadávku z celého úveru, ale iba pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku, teda aktuálnemu dlhu dlžníka ku dňu postúpenia pohľadávky za v § 92 nenachádza, nevyplýva z neho a je iba chybným výkladom vedľajšieho účastníka. Z § 488 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že keď zákon hovorí o práve postúpiť pohľadávku, myslí sa tým právo postúpiť celý záväzok dlžníka (pohľadávka = splatný aj nesplatený záväzok dlžníka) ako pohľadávku, ktorá zodpovedá peňažnému záväzku, s ktorým je dlžník v omeškaní. Tomuto právnom záveru zodpovedá aj tretia veta § 92 ods. 8 zákona o bankách, z ktorého vyplýva, že pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka. Nakoľko je banka povinná odovzdať postupníkovi dokumentáciu o záväzkovom vzťahu na základe, ktorého pohľadávka vznikla, ak by bolo možné postupovať iba jednotlivé splatné splátky, postúpenie pohľadávky by stratilo zmysel, nakoľko samotnej banke by v jej ešte nesplatennej časti pohľadávky chýbali všetky zmluvné podklady a pohľadávka by sa v tejto časti stala nevymáhateľnou.

Z predloženého výpisu z úverového účtu je zrejmé, že žalovaným bolo zaslaných celkovo 12 upomienok, a je teda zrejmé, že ich banka písomne na omeškanie ich peňažného záväzku sústavne upozorňovala, nakoľko boli v čiastočnom omeškaní zásade s každou splátkou. Žalovaní boli v sústavnom omeškaní so splácaním úveru od XX.XX.XXXX, nepochybne bola splnená nielen podmienka písomného upozornenia na omeškanie, ale aj podmienka sústavnosti omeškania s aspoň časťou svojho záväzku po dobu aspoň 90 dní pred postúpením pohľadávky tak ako to predpokladá § 92 ods. 8 zákona o bankách. Nie je preto pravdivé tvrdenie vedľajšieho účastníka, že žalobca do dnešného dňa nepreukázal, že jeho právny predchodca vyzval žalovaných na úhradu ich dlhu, po tom, čo boli 90 kalendárnych dní v omeškaní so splácaním.

Podľa § 524 Občianskeho zákonníka, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené, teda nepochybne aj právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, ako jedno zo základných dispozičných práv veriteľa. Vo vzťahu k namietanému rozporu nevyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru s dobrými mravmi, ktorej konanie namietol vedľajší účastník uviedol, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru predstavuje pre väčšinu dlžníkov zásadný zásah do ich práva neriešiteľný ekonomický problém, nakoľko musia náraz vyplatiť celú pohľadávkou aj s príslušenstvom, ďalším nevýhodným ekonomickým následkom pre dlžníka je masívny nárast úroku z omeškania, ktorý sa pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru počíta z celého dlhu a nie iba zo splatných splátok. Vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru je právom a nie povinnosťou veriteľa, neuplatnenie vlastného práva nemôže byť za žiadnych okolností hodnotené ako rozporné s dobrými mravmi. Uviedol, že výklad vedľajšieho účastníka úplne popiera možnosť nakladať so svojím majetkom a možnosť postupovať svoje pohľadávky ďalším subjektom, že vedľajší účastník neúčelne navyšuje trovy súdneho konania, neštíti sa hrubo prekrútiť a manipulovať jasné a zreteľné vyjadrenie NBS a účelovo prekrúca zákonné ustanovenia s nejasným cieľom pričom opomína skutočnosť, že práve žalobca bol konaním, resp. nekonaním žalovaných výrazne majetkovo poškodený a svojich práv sa domáha legálnou cestou na súde.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom zástupcov účastníkov konania, oboznámením sa listinnými dôkazmi, ktoré tvoria obsah spisu a zistil tento skutkový stav:

Zmluvou o splátkovom úvere uzavretou dňa XX.XX.XXXX medzi právnym predchodcom žalobcu - Slovenskou sporiteľňou a.s. a žalovanými v 1. a 2. rade právny predchodca žalobcu žalovaným poskytol úver vo výške 6.638,78 €. Žalovaní sa zaviazali splácať úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 94,14 € s konečnou splatnosťou úveru XX.XX.XXXX. Výška úrokovej sadzby bola dohodnutá na 11,10 % ročne, RPMN 5,58 %.

Zmluvou o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE zo dňa XX.XX.XXXX pôvodný veriteľ Slovenská sporiteľňa a.s. postúpila pohľadávkou voči žalovaným na spoločnosť HAVEL & HOLÁSEK s.r.o. Skutočnosť, že došlo k postúpeniu pohľadávky pôvodný veriteľ a žalovaným oznámil.

Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa XX.XX.XXXX spoločnosť HAVEL & HOLÁSEK s.r.o postúpila pohľadávkou na žalobcu, túto skutočnosť oznámila žalovaným, ktorých zároveň vyzvala na okamžitú úhradu pohľadávky.

Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa XX.XX.XXXX žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu XX.XX.XXXX.

Na základe zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení zákona č. 616/2004 Z. z., spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa článku 5, kapitoly 2 Smernice Európskeho parlamentu a rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, nekalé obchodné praktiky sú zakázané. Obchodná praktika je nekalá, ak: a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti a b) podstatne narušuje alebo je spôsobilá podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

Podľa § 524, ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 525, ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom.

Podľa § 2. ods. 1, písm. b) zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len „zákon o bankách“), banka je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky založená ako akciová spoločnosť, ktorá poskytuje úvery a ktorá má na výkon činností podľa písmen a) a b) udelené bankové povolenie. Iná právna forma banky sa zakazuje.

Podľa § 7, ods. 1 zákona o bankách, o udelení bankového povolenia rozhoduje Národná banka Slovenska. O udelení bankového povolenia pre banky podľa osobitného predpisu a o udelení bankového povolenia na vykonávanie hypotekárnych obchodov rozhoduje Národná banka Slovenska po prerokovaní s Ministerstvom financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“). Žiadosť o udelenie bankového povolenia sa predkladá Národnej banke Slovenska.

Podľa § 92, ods. 8 zákona o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Z vykonaného dokazovania má súd jednoznačne preukázané, že právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s. uzavrela dňa XX.XX.XXXX so žalovanými Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej im bol poskytnutý úver vo výške 6.638,78 € (200.000,- Sk), ktorý sa žalovaní zaviazali splácať mesačne k 20. dňu v mesiaci sumou 94,14 € (2.836,- Sk). Splatnosť prvej splátky bola stanovená k XX.XX.XXXX a konečná splatnosť úveru k XX.XX.XXXX.

S poukazom na ust. § 23a zák.č. 634/1992 Zb. v znení novely vykonanej zákonom č. 616/2004 Z.z. súd nemá žiadne pochybnosti, že Zmluva o splátkovom úvere zo dňa XX.XX.XXXX je zmluvou spotrebiteľskou, ktorú je potrebné posudzovať v režime Občianskeho zákonníka, ale aj predpisov špeciálnej úpravy najmä zákona č.258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej zákon o bankách) a zákona o ochrane spotrebiteľa.

Žalovaní splácali úver nepravidelne, avšak splátky mali v plnej výške uhradené k dátumu splatnosti XX.XX.XXXX, pričom posledná splátka bola zaplatená XX.XX.XXXX. Žalobca eviduje tzv. sústavné omeškanie žalovaných počnúc splátkou splatnou XX.XX.XXXX.

Je potrebné zdôrazniť, že záväzkový vzťah, ktorý je predmetom konania je bankový úver, ktorý na rozdiel od úverov, napr. od nebankových spoločností je regulovaný aj špeciálnou právnou úpravou zákona o bankách. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle § 2 ods. 3 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách podlieha bankovému povoleniu a nad činnosťou bánk zároveň vykonáva dohľad Národná banka Slovenska.

Bez bankového povolenia nemôže nikto prijímať vklady, vydávať bankové platobné karty, poskytovať z vkladov úroky alebo iné odplaty, ktoré sú daňovým výdavkom podľa osobitného predpisu, poskytovať úvery a pôžičky v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti, z návratných peňažných prostriedkov získaných od iných osôb na základe verejnej výzvy, vykonávať platobný styk a zúčtovanie pre iného v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti (§ 3 zákona o bankách).

V konaní bola vedľajším účastníkom vznesená námietka nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu s poukazom na skutočnosť, že na žalobcu bola postúpená pohľadávka z neukončeného bankového úveru, preto postúpenie pohľadávky z banky na „inú osobu“ a to aj osobu, ktorá nie je bankou je možné realizovať len v súlade s ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách.

Súd si vyžiadal stanovisko pôvodného veriteľa Slovenskej sporiteľne, a.s. (SLSP, a.s.), či došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru vzniknutého zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX. SLSP, a.s. listom doručeným súdu 08.XX.XXXX oznámila, že zo strany Slovenskej sporiteľne, a.s. nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru uzatvoreného medzi ňou a žalovanými.

Bolo teda preukázané, že k predčasnej splatnosti jednotlivých splátok úveru zo strany pôvodného veriteľa - banky nedošlo, preto bolo potrebné ustáliť, čo bolo predmetom Zmluvy o postúpení pohľadávok medzi SLSP, a.s. ako bankou a právnym predchodcom žalobcu spoločnosťou Havel, Holásek & Partners zo dňa XX.XX.XXXX.

Z podanej informácie Národnej banky Slovenska doručenej súdu XX.XX.XXXX vyplýva, že NBS neudelila žalobcovi žiadne povolenie „na poskytovanie a správu nezosplatnených úverov poskytovaných fyzickým osobám bankami“, pričom takéto povolenie ani nemá žiaden právny základ. Podľa NBS treba rozlišovať medzi poskytovaním úverov a „správou“ úverov. Správa poskytnutého úveru nie je podľa NBS samostatnou bankovou činnosťou podľa § 2 zákona o bankách a nepodlieha bankovému povoleniu podľa zákona o bankách. Ide o súčasť bankovej činnosti poskytovanie úverov.

Na postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti je potrebné aplikovať ustanovenie § 524 a nasl. OZ, avšak pri bankových úveroch je potrebné rešpektovať ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách v súvislosti s identifikáciou predmetu Zmluvy o postúpení pohľadávky.

Vo všeobecnosti môže byť predmetom Zmluvy o postúpení pohľadávky pohľadávka akéhokoľvek druhu, teda aj iná ako peňažná, môže byť splatná, nesplatná alebo aj budúca, avšak musí to byť pohľadávka určitá a existujúca.

V prípade bankových úverov však ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách poskytuje dlžníkom zákonnú ochranu pred zhoršením ich situácie v záväzkovom právnom vzťahu z bankového úveru.

Zákonné ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách hneď v prvej časti prvej vety vyžaduje písomnú výzvu banky klientovi, ktorý je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku.

Žalobca v priebehu konania argumentoval, že žalovaným bolo zaslaných celkovo 12 upomienok (7.X.XXXX - X.XX.XXXX), čo je zrejmé z výpisu z úverového účtu žalovaných. Nepreukázal však, že žalovaným bola zo strany banky skutočne doručená písomná výzva a napriek doručeniu tejto výzvy boli žalovaní nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splatením čo len časti svojho peňažného záväzku. Ak zákon hovorí o omeškaní klienta banky so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku, potom sa nesplnená povinnosť klienta banky musí rozhodne týkať splatných splátok úveru.

Citované ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách umožňuje banke postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou za predpokladu doručenia písomnej výzvy klientovi banky a po tom, čo je dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku.

Súd dospel k záveru, že v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktoré sú už splatnými (dospelé splátky). Vyplýva to napokon aj z prvej časti druhej vety § 92 ods. 8 zákona o bankách: „Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť (rozumej postúpenie pohľadávky), ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; ...“

Z dôvodovej správy k zákonu o bankách k § 92 vyplýva: „V odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ (pozn. pôvodný odsek 7 sa stal odsekom 8 po novelizácii zákonom č. 552/2008 Z.z.).

Podľa názoru súdu mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Tento záver vyplýva z gramatického, ale aj logického výkladu znenia citovaného ustanovenia, pretože zákonodarca zdôrazňuje peňažný záväzok klienta banky alebo časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník v omeškaní. Pod formuláciou „pohľadávka zodpovedajúca tomuto peňažnému záväzku“ treba rozumieť nesplácaný zročný dlh. Pripustením argumentácie žalobcu, že banka je oprávnená postúpiť celý úver po uplynutí 90 dní s omeškania dlžníka splácať zročné splátky by bolo nevyhnutné dospieť k záveru, že banka takýmto spôsobom môže postúpiť akýkoľvek „živý“ úver po uplynutí relatívne krátkej doby v porovnaní s dobou, na ktorú sa úverové vzťahy bežne uzatvárajú (v prejednávacom prípade bolo poskytnutie úveru dohodnuté na 10 rokov) na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad NBS, čo by bolo v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k vytvoreniu právne neúnosného stavu, kedy by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou neočakávane ocitli v zmluvnom vzťahu s iným - nebankovým subjektom. Tento postup by taktiež mohol byť v rozpore s požiadavkou vynakladania náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách.

Súd žiadnym spôsobom nespochybňuje právo banky postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu. Pre takýto postup banky je však nevyhnutné pristúpiť v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru. Vyhlásiť predčasnú splatnosť bankového úveru je však výlučným oprávnením banky, pričom toto oprávnenie môže banka realizovať ešte pred postúpením pohľadávky.

Žalobca predložil súdu dôkaz Upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa XX.XX.XXXX aj Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa XX.XX.XXXX, ktoré boli adresované žalovaným. Súd nemôže prikladať právny význam oznámeniu o vyhlásení mimoriadnej splatnosti bankového úveru, ktorú listom zo XX.XX.XXXX vykonal žalobca, pretože k takémuto právnenému úkonu nebol oprávnený.

Ak mala byť predmetom postúpenej pohľadávky suma 10.433,18 €, potom je zrejmé, že pôvodný veriteľ SLSP, a.s. ako banka postúpil zmluvou zo dňa XX.XX.XXXX nebankovej inštitúcii aj splátky nezročné, pričom k ich predčasnej splatnosti nedošlo, čo SLSP, a.s. deklarovala. Predmetom Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa XX.XX.XXXX na spoločnosť Havel, Holásek & Partners bola neexistujúca pohľadávka, preto táto cesia zo dňa XX.XX.XXXX je neplatnou. V zmysle zásady nemo plus iuris nemôže byť platnou ani následná cesia uplatňovanej pohľadávky zo dňa XX.XX.XXXX zo spoločnosti Havel, Holásek & Partners na žalobcu.

Námietku nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu preto súd považoval za dôvodnú.

Okrem uvedeného súd zdôrazňuje, že z platobnej histórie úverového vzťahu vyplýva, že žalovaní sa do sústavného omeškania dostali už v apríli XXXX, pričom banke (SLSP, a.s.) bolo po určitom čase zrejmé, že dlžníci tento úver dlhodobo nesplácajú. SLSP, a.s. tri a pol roka teda nepristúpila k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti celého úveru, len predpisovala splátky, poplatky a úroky. Takýto postup banky podľa názoru súdu nie je konaním s náležitou odbornou starostlivosťou.

Preskúmaním Zmluvy o splátkovom úvere zo dňa XX.XX.XXXX súd zistil, že výška úrokovej sadzby poskytnutého úveru bola stanovená v úrovni 11,10 % p.a., pričom však v zmluve v čl. IV. 5. sa uvádza, že: „Dlžník a veriteľ sa dohodli, že ročná percentuálna miera nákladov je 5,58 %...“ Je nemožné, aby RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere bola nižšia ako ročná úroková sadzba a rovnako je nemožné dohadovať výšku RPMN, pretože táto je určovaná na základe zákonných kritérií. Z uvedeného by bolo možné usudzovať na bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru (rozsudok KS Prešov 6Co/105/2013 z 10.12.2013).

S poukazom na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 151, ods. 3 O.s.p. tak, že o nich rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.